

„Nowotwory i torbiele nerek”

red. Andrzej Borkowski, Maciej Czaplicki

Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2002, wyd. I,
ISBN 83-200-2612-1

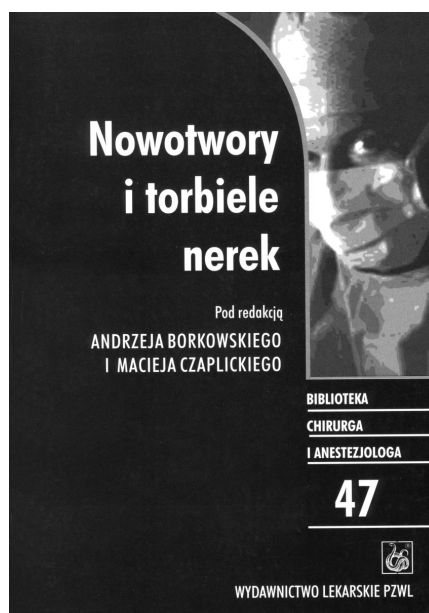
W polskim piśmiennictwie, poruszającym zagadnienia onkologii urologicznej, brakowało opracowań przedstawiających nowoczesny sposób rozpoznawania i leczenia nowotworów dróg moczowych. Lukę tę uzupełnia publikacja: *Nowotwory i torbiele nerek*, pod redakcją A. Borkowskiego i M. Czaplickiego.

W okresie ostatnich kilkunastu lat, w związku z coraz szerszym dostępem do nieinwazyjnych badań – ultrasonografii, tomografii komputerowej, magnetycznego rezonansu jądrowego, nastąpił gwałtowny wzrost liczby nowotworów nerek. Guzy te, zwykle małych rozmiarów, wykrywane są w okresie bezobjawowym. W związku z tym każdy lekarz w swojej codziennej praktyce styka się z problemem nowotworów nerek. Wiąże się to z koniecznością podjęcia pierwszych „kroków diagnostyczno-różnicowych” oraz z podjęciem decyzji o wykonaniu kolejnych badań dodatkowych przed dalszym leczeniem u specjalisty. Podręcznik stanowi doskonałe podsumowanie aktualnej wiedzy na temat metod diagnostycznych, stosowanych w rozpoznawaniu nowotworów nerek.

Pomimo znacznego postępu nauk podstawowych, udoskonalenia techniki chirurgicznej, wprowadzenia nowych bardziej efektywnych leków, stosowanych w chemioterapii, postępu radioterapii, usunięcie nerki lub guza w granicach zdrowych tkanek nadal pozostaje podstawowym sposobem leczenia nowotworów tego narządu.

Podręcznik w 8 rozdziałach prezentuje aktualne i wyczerpujące opracowanie najnowszych systemów klasyfikacji, epidemiologii, etiologii, sposoby rozpoznawania i leczenia łagodnych i złośliwych nowotworów nerek dorosłych i dzieci. Stanowi on doskonałe źródło najnowszej i zarazem praktycznej wiedzy dla szerokiej rzeszy lekarzy opieki podstawowej, szkolących się w zakresie onkologii, urologii oraz specjalistów z tych dziedzin.

Należy podkreślić, iż niektóre tematy prezentowane w podręczniku stanowią nadal trudne problemy, które wymagają wyjaśnienia. Chciałbym wspomnieć o zakresie zabiegu operacyjnego: celowości usuwania węzłów chłonnych i nadnerczy w trakcie radykalnej nefrektomii, dostępie do narządu przez- czy pozaotrzewnowym, kolejności podwiązki naczyń szypuły nerki itd. Autorzy omawiają również problem leczenia oszczędzającego ner-

kę, w sytuacji niewielkich guzów wykrytych przypadkowo oraz najnowsze małoinwazyjne metody leczenia, w tym laparoskopowe.

Warto również zasygnalizować, iż szeroko omówiony został niezwykle trudny problem układowego leczenia skojarzonego chorych z zaawansowanym nowotworem nerki. Niestety chorym tym nadal nie możemy zaproponować skutecznej formy leczenia systemowego, pomimo dużego wysiłku włożonego w prace doświadczalne i kliniczne.

Wartość dydaktyczną podręcznika podnosi fakt bardzo bogatego i aktualnego piśmiennictwa, na jaki autorzy się powołują.

W mojej opinii podręcznik stanowi doskonałe źródło najnowszej wiedzy dla lekarzy zainteresowanych problemami nowotworów nerek dorosłych i dzieci.

Doc. dr hab. med. Tomasz Demkow
Klinika Nowotworów Układu Moczowego
Centrum Onkologii-Instytut
im. M. Skłodowskiej-Curie w Warszawie